

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR.)
Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: **SOÓTHY GYULA.**
LAPTULAJDONOS
AZ ERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Egész évre — — — — — 8 kor.
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Az élet diadala.

Irta: **Albert Vilmos.**

„Szombat elmúltával szürkületkor pedig . . . nagy földindulás lön, mert az Ur angyala leszálla mennyből és oda járulván, elhengeríté a követ és ráüle. Vala pedig az ő tekintete, mint a villámlás és ruhája, mint a hó. Tőle való féltökben pedig megrettenének az örök és lőnek mint holtak. Felelvén pedig az angyal, mondá az asszonyoknak: Ne féljétek ti, mert tudom, hogy Jézust keresitek, ki megfeszítettett. Nincs itt, mert feltámadott, amint megmondotta.” (Máté 28, 1—6.)

Nincs itt, feltámadott. Az Élet diadalt aratott a halálon. Meghalt a halál s az Élet fölkel, mint ragyogó hajnal.

A husvéti harangszó diadalmas zengése győzelmet hirdet, győzelmet, melyet a történelem csak egyet ismer: azt, amelynek tanúja volt az Ur angyala azon szürkületkor, mikor villámló tekintettel, hófehér ruhában ott ült az üres sírnál, a halál sírjánál. Hirdeti az életnek, a győzelemnek, a szeretetnek örök evangéliumát, a kereszténységnek az Ur Jézus feltámadása által történt igazi proklamációja világra és végtelenségekre szóló jubileumát, a hívő emberszívek millióinak túlárado örömét.

Csodás, mindent megbüvölő szimfóniát zeng ma a harangok zúgása, az élni akaró, az élni tudó szívek együttérző összedobbanása. Tiszta zengésük tiszta hajnalon száll tova, a husvét hajnalán s a város zakatolása megneumul pillanatra és a falu csendje megtelik mélységes, égi derüvel. A Karácsony glóriás éjjelére virradó husvét hajnal, e szeretetözönlő, megállítja az élet forgatagában tovarohanó embert s a hajnal egész búbájával, harmatos, illatos szelidsége egész szépségével mondja a törtető embernek: öltözzön ruhát s öltöztess hajnaltszta fehérbe lelkedet is.

Ünnepelő ruhában, fehér lelkülettel állj be a lelkek gyülekezetébe s zengd te is szózatoss szívvel és szájjal a feltámadásnak, a megdicsőülésnek diadalni himnuszát. Ünnepi hangulat varázsa szállja meg lelkedet s kitágult, megnyílt szived hadd érezze, hadd élvezzé szépséges értékekről, örökkévaló szépségekről szóló éneknek magával ragadó praeludiumát. Telítse meg nem földi örömtől megkapott lelkedet a lelkesülés szent mámore s ittasulj meg e napon a boldog örökkévalóság megsejített gyönyöreinek hegyi patakától. Mint az életet, virágokat fakasztó tavasz új színnel vonja be a földet s illattal, bájjal, a fiatalos, zsendülő élet

szépségeivel tölti meg a természetet, úgy bontsa ki a husvét égi tavasz szived vágyait, hogy menjenek, röpüljenek örömeiket szedni az örök élet virányaira.

De a szent örömök e magasztos pillanataiban fogd össze egy kissé képzeleted szájrétű vitorláját s a nagy ünnepen ragadj ki két nagy, valóban ünnepi gondolatot: a feltámadás hatalmas ténye sürgeti a lélek renaissance-át, a lélek szerinti újjászületést és az Élet győzelmének felszongó allelujája hirdeti az örömmek mélységét és rendkívüli értékét.

A feltámadás ünnepe ébressze föl a lélek szunnyadó energiáit. Alvó, üres, lelketlen életből nem virul ki az örök élet szépsége, hiszen az örök élet a maga mélységében és végtelenségében egyenes tagadása a jelen élet ürességének, sivártompultságának. Üres, terméketlen magból nem nő virág, üres, tompult életből nem fakad az örök élet pompája és teljessége. Husvét tavaszának friss, üde árama suhanjon át a lelken, rázza meg petyhüdt szárnyait, s tanítsa meg, hogy már itt és most törekedjék röpülni, szállni szabadabb terekre, végtelen világok felé, hogy ne bámulja szűk ketrecének aranyos rácsait, hanem királyi sasként, erejének büszke, felsőbbes érzetében lebegjen a mélységek fölött, s biztos

Özvegy asszony tyukoeskája.

Irta: **Csíte Károly.**

Szülőfalumban ősi szokásból a keresztgyermeküknek egy peracet és két piros tojást adni. Ennek örülnek akkor legjobban a gyermekek. Ezért is várják oly sóvárogva a husvét ünnepét, amint csak Istenhozzádót mond nekik a karácsony.

Ezt az ajándékozást egy keresztgyermek sem mulaszthatja el. Jaj lenne annak, aki meg merésznélne azt tenni. Börtönbe ugyan nem zárnák érte, de micsoda kis büntetés a bezáratás ahhoz képest, mint mikor a gyermek azzal panasolja be keresztgyermekét a világnak, hogy ő neki csak olyan keresztanya van, aki még piros tojást sem tudott adni.

Husvét előtti napon lázasan folyik minden háznál a tojásírás és tojáspirosítás művelete. Minden asszony bőven el van látva keresztgyermekével. S aztán meg-

várják a gyermekek azt is, hogy ne csak csupán a keresztanyjuk, hanem az édesanyjuk is jutasson nekik piros tojásokat.

No de bölcsen rendelte a Mindenható, hogy tavasszal, már husvét előtt, kitesznek magukért a tyukok, gondoskodnak arról, hogy a husvét is megvigye a maga örömét a gyermekeknek: hadd legyen elég piros tojásnak való.

Az egész faluban csupán a szegény, özvegy Cserné egyetlen tyukja feledkezett meg, úgy látszott, a husvét szent ünnepéről. Beköszöntött már a nagyhét is s még egyetlen tojással sem róttá le az adóját. Ezt pedig kis csirke korától fogva soha meg nem tette. Gondoskodott mindig arról, hogy Cserné keresztgyermekéi is el legyenek látva kellő időben piros tojással. És éppen most történt a nagy mulasztás, mikor már Cserné keresztgyermekéi felszaporodtak tizenkettőre.

Hasztalan leste-várta Mariska, Cserné édes leánya, mindennap a tyuk fészekét, mikor fehérlék benne az első tojás?

— Istenem, Istenem! — sóhajtott Cserné bánatosan, — nincs más hátra, minthogy el kell adnom magát a tyukot a városi piacon, hogy az árán pirosítani való tojásokat vegyek.

— Oh, anyácskám azt ne tegye! — szólott Mariska ijedten. — Inkább más valamit adjunk el.

— De mit adnánk el, leányom, mikor semmink sincs! — mondta mély szomorúsággal az édesanya.

Hát biz' az igazat megmondva, hamis jószágok mind a kisebb, de még inkább a nagyobbajta pénzek, hogy annyira irtóznak a szegény emberek és a szegény asszonyok erszényétől, hogy ami esélyeséget nagy ügyel-hajjal beleszorítanak, azok is kiszöknek belőle és mind megannyian a gazdagokéba, a nagy társaságba sietnek!

Emiatt került a jámbor kendermagos tyukoeka is összekötözött lábbal az asszonya füzágából font, ütött-kopott füles

Oberbauer A. Utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

szárnyacsattogással szálljon örök vágya, rendeltetése: Isten felé.

Am a léleknek ilyen acélos szárnyai csak a természetfölötti értékekbe kapcsolt életből nőnek, a hitből, szeretetből; e magasabbrendű világ szempontjai alá kell tehát állítanunk a gondolkodást, az akarást, a türelmet, az élvezetet, a szenvedést. A lélek hangulatának a hit motívumai szerint kell kialakulnia; meg kell éreznie a halhatatlanságnak fuvalmát, tudnia kell felülemelkedni az élet esetlegességein: s akkor a természetfölötti piedesztálon hallani fogja a halhatatlan boldogság gyönyörű előnévét.

E magaslatra felszárnyalt lélek világában természetesen következésszerűen alakul ki az öröm értékének a mély belátása: az öröm a kedélynek szenvedések és más gátló körülmények fölött állandó habitusa lesz s érzi, hogy ahol Isten van, ott öröm van. Érzi az öröm erejét. Mert az öröm erő s a lehangoltság gyöngeség — mondja egy nagy elmélkedő, — örülni annyi, mint az élet erejét érezni, — szomorkodni annyi, mint gyöngülni. És kétségtelen, hogy az Istenközelség megérzése, az imádság adta mélyeséges intuíció teremt meg a kedélyben a lélek derűjének folytonos állapotát. A kiváló olasz költő-publicisztának, Pellico Silvionak tíz éves nehéz börtönében állandóan emelkedett volt a hangulata. Miért? Mert érezte, hogy Isten vele van. Kell-e ennél előkelőbb társaság? Hogy is mondja ezt ő: „Nem feledkeztem meg arról, hogy Isten mindig közel van hozzám, hogy ő bennünk van, vagy inkább mi ő benne: és így a magány mindennap veszte rám nézve rettentőségéből; nem vagyok-e a legjobb társaságban? mondogattam magamban! És felderültem és dudogattam gyönyörrel és megindultsággal.”

Oly szép e gondolat, s mégis ma, mi-

dőn az öröm igazságának és poézisének akarunk dalnokai lenni, a szomorúság árnya lebben át lelkünkön. Mert oly kevés ebben a modern világban az igazi öröm. A történelem és az élet óceánjába pilantó szem hideg tárgyilagossággal megállapíthatja, hogy az emberiség erkölcsi életében mindig voltak és lesznek hullámhegyek és hullámvölgyek s talán most a völgyben állunk, de mégis, mikor öregek, a „laudatores temporis acti” szívesen dicsérgetik a letűnt jobb multat, nem tudok e beszéd hallatára együtt mosolyogni az új idők szellemétől és törtető rohanásától elragadott fiatal óriásokkal; mert érzem a deresedő fejek szavának némi igazságát. A régiek egyszerű lelkét sokkal mélyebben, sokkal intenzívebben járta át a krisztusi szeretet, mint a mai emberét, aki eltelve modern élet zúgó árájában, nem tud fölnézni a csillagos égre. A régiek meghiitt családi estéken az evangéliumból tanulták a szeretet etikettjét. Társalgásuk vezérlő szelleme az isteni Mester volt, aki az Ég csodálatos derűjével vonta be a szíveket. Itt van a forrása a régi, patriarchális élet bensőségének, intim, önzetlen magaatengedésének, ami a mai utilisztikus célok után rohanó ember előtt csaknem ismeretlen.

A kultúra ma büszkén, tán gőgösen vágat előre, élvezzeink áldásait, de nem tudunk megelégedezni arról a hosszú sötét árnyékról, amely ott rémit minket a fény nyomában. Szép, hogy a haladás vágya villog a szemében, szomorú, hogy ruhája nem fehér, mint a hó. Hiszen Kain botját browning pisztollyal cserélte fel a modern ember s a párisi houte vole dájája hideg vérrel oltja ki embertársa életét. Megrozzant a társadalom az örök értékek tekintetében s ha az állam törvényeinek drótsodronya nem szorítaná össze, szétmállana, mint pilléreitől meg-

fosztott dűledező fal, miként széthullott Róma, mikor züllött társadalmá megrepesztette az állami intézmények vaskorlátait. Európa, e vén seladon is, már fulladozik a hyperkultúra mocsaraiban s lelketlen, fanяр mosolya biztos jele a megindult bomlásának.

De az öröm e ragyogó ünnepén emeljük fel tekintetünket és szívünket. Ne menjünk el a morális felsőbbesség érzetének kiállhatatlan gőgjevel s hideg szemöldökráncolásával megtévedt embertársunk mellett. Hanem a felebaráti szeretet legigazibb, mert Krisztusi humanizmusának melegével közeljünk hozzá s a szeretet finomságának vonzóerejével emeljük magunkhoz őt. Fogjon össze minden nemes szív, akibe sok égi szikrát szórt az Isten kegyelme s az önzetlenség bőkezűségével hintse, pazarolja lelke kincsét, hogy a szívek szeretetének tevékenységétől s a tevékeny szerető szívektől megújuljon a föld színe, hogy egy új Husvétnek új tavasza, a megigazult lelkek millióinak földöntúli harmoniája hirdesse a süllyedségből, a rozzantságból kiemelt életnek világokat megújító diadalát.

Piros tojás.

Irta: Esztegar Gergely.

A népeletben sok oly szimbolikus — jelképes — dologgal találkozunk, amelyek eredetileg egyházas, vallásos jelleggel bírnak.

Igy a husvétnek szimbolumai a többek között a nyúl és a piros tojás. Mindkettőnek mély jelentősége van. És ha keressük az összefüggést, mely e szimbolumok és a husvét ünnepe között van, úgy látjuk, hogy azok nagyon szépen beillenek a husvét ünnepeének lényeges tartásai közé.

kosarába, hogy örökre bucsut mondjon a háznak és Mariskának.

Szegény kis Mariska, nem merete addig megsírni, míg csak édesanyja ki nem lépett vele az utcaajtón. Azt hitte a kis jámbor lélek, hogy akkor a tyukocska is jobban megijed, megszomorodik s elgondolja, hogy őt vesztere viszik el a háztól.

S a piacra szánt tyukocska jámborul meg is húzódott a kosárban, csakis akkor kezdett el nyugtalanzkodni, kotorászni, mikor már közel a városszélhez érkezett vele Cserné.

— No, mi a bajod? — szólt Cserné szomorúan. — Vagy tán attól félsz már, hogy eladlak.

A tyukocska kotkodácsolni kezdett.

— Ejnye, no, tán csak nem akarsz tojással szolgálni! — állott meg Cserné az uton s a tyuk alá nyúlt és csakugyan egy friss, meleg tojásan akadt meg a keze.

— Látod, látod, szegény állat, miért nem kezdted el ezt előbb, nem kerülnél a fazékba!

Csernének már gyermekkorában a vásáros szakadt régi ismerőse, valami Pontos János nevezetű magánzó ur gazda asszonya vásárolta meg a tyukot. S biz kicsi híján mult, hogy meg nem könnyezte

az özvegyt az egyetlen, megszokott kedves állatkáját, mikor Zsófi gazdaasszony kiemelte a kosarából s elsietett vele, ebédet főzni.

Szegény Cserné búsan vegyült aztán a vásárosok közé tojásvétel végett. És mikor már alkuba bocsátkozott mintegy husz darabra nézve, valaki lihegve érkezett mellé s görcsösen belé fogózott a szoknyájába.

— Nini! ... Mit keresel itt leányom? Hogyan kerültél te ide?!

Mariska oly fáradt és kimerült volt, hogy hirtelen szólni sem tudott s csurgott róla a verejték.

— Tán valami nagy baj történt otthon? — kérdezte Cserné ijedten.

— Nincs semmi baj, csak a tyukocskánk végett szaladtam el hazulról, hogy ne adja el édesanyám! Lássa, mégis tojott ám, még pedig huszonhatot a szomszédba, János bácsi kazaljába. Ma reggel találta meg őket János bácsi s áhozta hozzánk. Azért bujkált mindig a tyukunk a kerítésen át János bácsiékhoz, — mondta Mariska szapora hangon, hogy minél előbb megtudja édesanyja a nagy eseményt.

— No, lám, ki hitte volna! ... S akkor tudja meg az ember, mikor már késő, mi-

kor már eladtam! — csodálkozott, sópánkodott Cserné. — De tán még nem is késő! Visszaadja a Zsófi nekem. Jer leányom siessünk hozzá!

Erre gyors léptekkel iramodott meg az özvegy, utána a leánya.

— Hohó, hohó, hugomasszony! ne szaladjon annyira, elvesztett valamit! — szólt utána egy jókedvű öreg ur.

Ijedten állott meg Cserné:

— Mit vesztettem el, tekintetes ur?!

— Ugyanazt, amit én is: a fiatalágot — mondta mosolyogva az öreg ur. Cserné is elmosolyodott s most kissé meglágyította lépteit, de Mariska folyton unszolta:

— Fussunk csak, édesanyám!

Amint benyitottak Pontos János magánzó udvarára, Zsófi gazdaasszony ép' kezébe tartotta a keresett tyukot, de még más valami lényes tárgyat is.

— Zsófi, várj! Ne bánds! — sikoltoította Cserné, de már későn: a tyuk a végső vergődéssel kiadta párját.

— Tyukom, egyetlenem! — zokogta Mariska a tyukra borulva. S Zsófi gazdaasszony pedig nem tudta elgondolni, hogy mi siratni valót találunk egy olyan tyukon, amilyent akárhányat lehet vásárolni a piacon?

A nyúl a féltékenység szimbóluma s mint ilyen, visszaemlékezett a félték tanítványokra, akik a legkisebb meggyanúsításra, mint a nyúl a legcsekélyebb zörejre, megfutottak és remegő félelemmel rejtőztek el az őket üldözők elől. De még inkább visszaemlékezett azokra a gyáva örökre, akik Jézus sirját őrizték, ám amikor Jézus feltámadott, a zaira „megrettenének és lőnek, mint a holtak.”

A piros tojás már nagyobb jelentőséggel bír, és ép azért a népéletben, a husvétii szokások között, inkább is elterjedt annak használata.

A tojás már a régi pogány népeknél a fagyos föld kérge alatt szendergő terméseket jelképezte, mely tavaszkor új életre tör.

Életet, feltámadást szimbolizál tehát a piros tojás is és pedig életet és feltámadást annak a Királynak, aki három nap és három éjjel sirban pihenve, mint a kis csibe a tojásból, saját erejéből széttörve a lezárt koporsót és félretaszítva a sirja elé helyezte kőlapot, eléjtő az élet feltámadásáért, mint meggyőzője a halálnak.

A husvétii tojások színe rendezes piros, mely szín emlékeztet azokra a piros vércseppekre, melyek a világ Megváltójának testéből hullottak alá, s melyeknek árán nyertük saját egykori feltámadásunk boldogító reményét.

Igen, életet, feltámadást szimbolizál az a piros tojás, amelyet a kis gyerek, de még a felnőtt ember is, bizonyos megkülböztetett szeretettel vesz kezébe.

Ott szunnyad az élet a tojás kemény héja alatt. S mikor elérkezik az élet kikelete, akkor összetörök az életet elzáró burkolat, ketté omlik a vékony kis héfalazat, mely eddig életnélküli életet rejtett önmagában.

Mily csodás elrendelése a természetnek, mily megfoghatatlan ereje a Teremtő hatalmának! És ami ott történik a tojás belsejében, ugyanannak kellene történnie, husvétnak ünnepén minden ember szívében: egy új életátalakulásnak, egy feltámadásnak, egy kikeletnek, mely szöröbbsantsa azt a jéghideg burkolatot, amely nem engedi élni az embert úgy, amiként élni kellene magas rendeltetésének elhivatása szerint.

Hiszzen, ha végig tekintünk magunk körül és szétnézünk a nagy világba, sötétnek és kietlennek tünik fel minden, de minden előttük. Erő, akarat, érzés, gondolkodás, jóindulat és szeretet ma csak élettelen fogalmak, melyek nemes cselekedetekben megnyilatkoznak ma már nem igen szoktak.

Az erő szunnyad, az akarat megtörtött, az érzés kihűlt, a gondolkodás el-tunyult, a jó indulat száműzve és a szeretet? . . . Ha összegyűjtenők egy halomba az emberi szív szeretetét, egy óriási jéghegy állana előttünk, mely az élet óceánján haladó hajónkat, még mielőtt célhoz érniék, roncsokra törí össze, hogy elsüllyedjünk és elmerüljünk örökre a fedelékenység tengerébe.

Mennyire másképp nézne ki a világ, ha az elősorolt száraz fogalmak életre ébrednének, betöltve mindenik működé-sének körét kiható tevékenységgel: lenne akkor újraébredés, feltámadás, igazi ta-

vasz, mely virágot fakasztana mindenütt, ahová csak elér rügybontó melege.

Ezt a melegséget keressük, amely miként életet ébreszt a tojás belsejében: életet ébresszen a társadalmi berendezkedés minden megnyilvánulásában.

Olvastam, hogy Afrikának van egy főszeles természeti tüneménye. Esténként a végtelen homokszivatagon végig fut a szél, fölkapja a homokot és hosszú-hosszú, szivettépő zokogást hoz létre.

„Hallod? — mondogatják a bensülöttök az ő képletes nyelvükön — hallod, hogy kesereg, hogy sir a sivatag?”

„Sir, kesereg, zokog a sivatag. És jól teszi. Siratja a kulturátlan Afrika legrette- netesebb sébét, a rabszolgaságot.”

Ezt a rabszolgaságot, sajnos, érez-zük mi is mindannyian a társadalmi élet minden vonalán. Lenyügözve, lebilincselve minden érzésünk, meggyőződésünk. Nincs élet bennünk, melynek kiható munkássága eredményeket tudjon felmutatni. Holt tömegek vagyunk. Önmagunknak élünk, mert önmagunkat szeretve, önmá-dókká lettünk. Beteg a társadalom. Lázban szenved. Már-már utolsó liheg. Futunk, rohanunk a ragyogás és fényűzés cífra rongyai után, feledve az ókor leg-gazdagabb királyának, Salamonnak mon-dását: gyűjtöttem magamnak ezüstöt és aranyat, a királyok és tartományok gaz-dagságát. . . és láték mindenben hiúságot és lélekgyötrelmet.

Végig fut a szél, felkavarja a homo-kot és hosszú-hosszú, szivettépő zoko-gást hoz létre. Igen, felzokog a föld, a kétségbeesés jalkiáltása zug végig és az emberiség elhagyatottságában keserve-szen érzi, hogy megnehezült felette az idők járása.

Nincs egy cseppnyi boldogsága a boldogság után sóvárgó emberiségnek. A nyugtalan szív szakadatlan sóvárgás kö-zött soha nem szünő gyöttrődésekben vérzik el.

Mennyi be nem teljesedett vágy! Mennyi el nem ért óhajítás! Mennyi keserű könny! Mennyi összeroskadás az életterhek súlya alatt!

Felkiáltunk: ezt az életet már többé elviselni nem tudjuk! Mindenki tudja, mindenki látja, hogy ez a század sebet hord szívében, hogy szenved. S talán keressük is a módokat és eszközöket, hogy javítsunk a helyzeten; keressük a gyógy-szert, mely újra életre állítja a beteg szá-zadot: de nem látjuk a javulást, hanem mindinkább fájó szívvel tapasztaljuk, hogy századunk társadalma olyan mint az aszkóros, kinek arcán látható az egész-ség hazug, piros színe, de beesett szemei, elszáradt tagjai hirdetik, hogy közel van a halál.

S míg ebből a halálos betegségből ki nem gyógyul a társadalom, addig nem lesz élet, nem lesz mosolygó tavasza a lelkeknek, amelyek pedig várva-várják az új feltámadást: hogy boldog legyen az ember.

Ezt az új feltámadást hirdeti nekünk és juttatja eszünkbe a husvétii piros tojás!

Emlékezem.

A testi szenvedéseknek az emberi nyomorúságoknak szomoru házaiban, a kórházaknak hosszú termeiben csüggedt apathiával fekszenek egyszerű vaságyai- kon a kintől meggyötört, sápadt arcu betegek.

Élnek. Élnek a testben; a testnek rabságában snyilódó, szendergő lélekkel.

A legtöbbje búsulni már nem tud, ör- vendeni még nem bír: élnek.

De lebben egy színes fátyol, jön a kint lüktető életnek egy harmatos ró-zsaszerű üzenete, meleg mosolyával ott van a szeretet: egy illatos virágbokréta édes illatában.

A jóságos, szelid arcu apáca kezében vagy melegsívű látogatók karjában hozott virágszálak költészete beragyogja a kórterem füledet, lelket zsibbasztó leve-gőt és szép, olyan kedves lesz az egy-szerű gyapjútakaró a reáhintett selymes virágzirmoktól!

Gyogyulad az a sok színevesz-tett, sápadt betegarc! Megcsillannak a bá-gyadt fényű szemek s egyszerre má-morba kapott lélekkel csupa színes ter-veknak, régen táplált vágyaknak re-megő szavai csendülnek meg a beszédes-sé váltott ajkáról.

A gyöngéd kezek hozta, melegsívek kedveskedte virágszálakból az enyészet sötéttségéből megmentett szenvedő a nagy természet szívének forró dobogá-sát a való életnek sürgető, lázas üzenetét érzi, hogy: mégis csak szép az élet; szép, ha testierőd munkával szenteli meg és boldog, ha lelked tiszta, mint a harmat- tos virágzirom!

Szendergése, álma sem olyan sivár, üres többé. Az enyhén szétömlő édes illatban boldog képek rajzanak felboly-gatott képzeletében: otthon van megint. . . otthon, ennek a fogalomnak a maga biüvös-varázsos hatalmában és újra jár a templomba, boldog túlaradó, hátaltelt szívvel.

Nagy gyönyörűségek ezek; mind ezt suttogják azok a titkos beszédű karscu virágszálak.

. . . Tavasz volt akkor is. Március havának diadalmas feltámadásáról ujjon-gó, régi álmokat megbolygató, friss vá-gyakat plántálgató napjai és remény-vesztette, nagy betegünknek ágyára fe-hér hóvirágot, tarka-barka vadvirágot lehetett elhínteni s friss rügybe kapott fiatal füziaágacsokból sátorot alkotni szenvedő feje fölé.

Utolsó, legutolsó névünnepe nek tit-kolt, rettegett, csüggedő óráiban, mikor az erdei vadvirágok füszeres illatától mámorba kapott a lelke és suttogó aja-kának lázasan pergő szavaiban ismét kívánatosnak, szépnek hitte, látta és re-mélte az életet.

Nagy, merész terveknek, régóta táplált titkos vágyaknak beteljesülésé-ben csillogó délibábjai ringatták el ál-modozó, ábrándos lelkét — ringatták, ölelték, lágyan elcsókolták — örökre.

Megtört fényű szemének pillantása rávetődött a fiatal, karscu füzek bolyhos rügyeire, hosszú karscu ujjai reszketve simogatták a vadvirágok közé fektetett

keresztet. Szívének lassan kihűlő melegével meg egyszer átkarolta tiszta szerelmének.

Emlékezem.

Volt egyszer egy ember, egy melegsívű, hallgató ajku, gondolkodó tekintetű ember.

Avult fényképének elszáradt koszorujából száll fel az emlékezés, mint egy mély reszkető sóhajtás minden tavaszszal... márciusi névnapjának megismétlődő, napsugaras óráiban.

Szerette az életet magáért az életért, szerette a tiszta dalt, a benne csillogó költészetért, a költészet dalát ritmusáért. Egy kis vadvirágnak igénytelen szépsége ékeszőlővé tette hallgató ajkát s egy szenvedő emberi sóhajtás könyörülő, irgalmas segítségére ösztönözte.

Mindig és mindenütt szépséget keresett; a hétköznapoknak egyformán lepergő szürke óráiban, az emberek lelkében, az őt körülvevő tárgyakban mindig és mindenhol az elvont, finomult, eszmei szépséget. Becsülte, szerette az egyszerű embert átlátszóan egyszerű, ösztönös életéért és mélyen sajnálta a szárnyára kelő, modern embertípust, ki dalában és imájában is mindazt zokogja, hogy keres valakit valahol, keresi, de sehol meg nem találja...

Szerette a vidám tréfát, a dalt, napugárt, pedig egész élete szakadatlan láncolata a fájdalomnak, csapásoknak, az emberfeletti küzdelmeknek.

Rázta, tépte szaggatta a sors keze életének békésen induló, boldog kis hajóját. Minden felesapó hullám egy-egy szeretet életet söpört el mellőle. Mindegy: ajka soha panasza fel nem nyílt, nem zugolódott, nem vádaskodott, nem kérdezt, csak csendesebbé váltott szava, tekintete szomorubbá, de ajkának részvevő meleg mosolya meg nem halványult soha.

És szívének sebeit, mélységes érzésvilágának kincseit nem látta soha senki: elzárta mélyen azokat, nem beszélt hitéről, nem tudott beszélni arról, de mindig könnyes volt a szeme, mikor imádságát végezve, az Ur keresztjén pihent tekintete.

Sirja fölött is átesapott egy hollygató, kegyetlen vihar, rázta virágos siralmát, fehér keresztjét, hogy szétszóródva, porrá törve adjanak választ a vádakra.

Az a göröngy irgalmas volt: nem mozdult; az a márvány erős: büszkén állja ma is az őt egy Golgotát járó nagy embernek szentelt hamvainál.

... Emlékezem ...

Elöttem a múlt fényképe, kezemben megfakult írásu, sárgult papirlapok. Élettörténete: küzdelem, vergődés, törekvés, siker, mosolygás, csalódás, bánat: árnyék és napsugár.

Volt egyszer egy ember... a nagyvilág számára: egy senki, egy név: kint a fórumon, a közmunka gépezetében egy hamar pótolható szeg.

Óvei számára egy összeomlott világ; vigasztalan emlék.

Sápadt kis mécsvilág ez, melyet lelkemben a felbolygatott emlékezésnek

lángja gyújtott fel márciusi névnapjének megismétlődő, emlékeztető vadvirágos napjaiban, mert mi az emberi szó, érzés, gondolat ahhoz a csodás örök titokhoz mérten, melyet minden lélek külön-külön önmagában hordoz?

Wégerné Földes Anna.

A tavaszi bérmaut sorrendje.

Főpásztorunk a tavaszi bérmautját következőképp fogja megjárni:

Május: 3. 4. 5. Nagyszében; 6. 7. Fogaras; 8. 9. 10. Brassó; 16. 17. Kolozsvár; 19. 20. 21. Marosvásárhely; 22. 23. Csíkszereda; 24. Csíkszentlélek; 25. Csikmindszent; 26. 27. Csíkszentgyörgy; 28. Csikmenaság; 29. 30. 31. Csíksomlyó.

Junius: 1. Csíkszentkirály; 2. Csíkszentimre; 3. Csíkcsatóság; 5. Tusnád; 6. Újtusnád; 7. Csíkverebes; 8. Csíkszentmárton; 9. 10. Kozmás; 11. Lázárfa; 12. Kászonyfalva; 13. 14. Nagykászony; 15. Kászonyakabfalva; 16. 17. Kézdivásárhely; 18. 19. Sepsiszentgyörgy; 21. Gyulafehérvár.

Meditáció.

Mária nyilvános bűnös volt a városban. „In civitate”, — a polgárság közt, a társadalomban. Legirgalmasabban bánt vele az, aki meg se látta. De megvetéssel fordult el tőle a tökéletes, undorral tért ki utjából a — szent, gunyosan szembeakagta a köznép. Lelki poklos volt, kinek végzete a teljes erkölcsi rothadás.

Tetten érték. A közfelháborodás kivonszolta a városvegre, hogy megkövezzék. De ime, a dühöngő tömeg, isteni véletlen folytán, találkozik azzal, akit „a bűnösök barátja” jelzővel bélyegzett meg. Hátha ezt a lelki poklost, ezt a tettenért kéjnit is oltalmába veszi?... És a bosszú pribékjei a gyűlölet más szenvedélytől megkapatva, sima kísértökké változnak.

„Mester. — Mózes a megkövezést parancsolja. És te — mit tanácsolsz?”

A jóssággal párosult bölcsesség legyőzte kajánságot. A bűnös nő tipussá lesz, azoknak a szerencsétlen bűnösöknek típusává, kik bukásuk, sülyedésük miatt vádat emelnek a farizeus társadalom ellen — a szeretetlenség címén.

A felháborodott tömegből pedig tettenért lesz. Ijedten, gyáván, magát összehúzza sompolyog el.

Olyan volt az az asszony, mint a fogságba került vad madár. Szíve dobogása a keblét feszegette. Felájultan maradt a helyén. Nem is értette meg a történetet, nem hallott ő semmit, csak lelke mélyén, mint a szülőfalva távol harangszava, esengett:

„En sem itéllek el. Menj és többé ne vétkezzél.”

Istenem, hát hova menjen ő? Az emberek közé, vissza az emberi társadalom-

ba?! Az a társadalom, mely őt élvezetvágyának feláldozta, mely intézményileg védelmezi az önző, ocsmány kéjelgést, a női nem meggyalázását, mely engedi rejtőzni a bűnöst és képmutató felháborodással megkövezi az — áldozatot: az többé be nem fogadja.

Hová menekülnek körülötte a poklosok, nyomorékok, szenvedők? A Názáretihez. Oda megy ő is. Csak szerényen, titkon, elvegyülve a tömegben. Ugy eszeledett, s mint a száraz föld a harmatot, mohón itta be lelke a jó hír boldogító igéit.

Hogy mindnyájan egy Menyei Atya gyermekei vagyunk. Testvérek vagyunk és legyünk! Szeressük egymást, s mint a jó testvérek a beteg, erőtlén testvért, a legtöbb szeretettel a legbűnösebbeket szeressük. Legyünk irgalmasok. Ne ítéljük meg a bűnöst, hanem igazságos szíjjal bíráljuk meg önmagukat, s aztán legyünk szelidék és alázatosak...

A gyönyörű eszmék az asszonyt a Mester közvetlen közelébe vonzák. Keresi a tekintetét, látni akarja, vajjon ez a tekintet nem siklik-e el közömbösen fölötte, avagy nem fordul-e el tőle megvetéssel?

Nem. A tiszta szemek szeliden, bátorítón, a megváltandó lélek iránt való áhítatos tiszteletet és minden áldozatra kész szeretetet sugározva tekintenek rá. A csodatevő kezek áldóan nyugosznak fején, s újra hallja a legédesebb szót, melyet oly régtől nem hallott, s hallani többé nem remélt: „Leányom!”...

Lelke felujongott. Betöltötte a fel-támadás husvéti öröme, a leljás boldogsága.

Aggodó gondossággal eladja, pénzzé teszi mindenét. Mit törődik ő a holnappal, teste életével, mikor az ő lelke újra él, örül boldog...

Drága a legdrágább kenetet vásárolja meg. Aztán oda borul a Mester lábához, könnyeivel megmossa, hajával megtörülgeti, a drága kenettel megkeni. Nem látja a farizeus gunyos tekintetét, nem hallja a kicsinyes lelkek kalmár megjegyzéseit, ő — csak a Mestert látja, ki egy új ország, más világ virányait tárta fel az ő szemei előtt, a szeretet birodalmát, hol neki is polgárjoga van, mert sokat szeretett...

És ennek a kenetnek illata betöltötte a házat, a várost, a világot; a szellő szárnyaira kapva bejárja a tér és idő legmesszibb tájait. És mindenütt az erkölcsi tavaszodás előhírnöke.

„Dic nobis Maria!” Oh sok mindent kell elmondandó nekünk...

Mit érezte Pilátus udvarában, a „via dolorosa”-n, a keresztia tövében? Mikor láttad, hogy az a gögös, képmutató társadalom, mely téged számkivetett, gyűlölettől örvengő hatalmába kerítette a te jó Mesteredet? Mikor megverte, meggyalázta, elítélte, haldoklásában rettentés diadalának durva röhejével gyötörted? Mikor a lábakkól, melyeket megkentél, halkan leszárgott fejedre az ő piros, meleg vére? ... Oh Mária mit érezte ott a kereszt tövében? Tudat-e, mily teljes tökéletessé teszi a te jelenléd a

bűnös lélek megváltásának áldozati jelenetét?!

„Dic nobis Maria!” Mond el nekünk azt is, mit éreztél a sírnál, mikor azt üresen találtad? A hajnal már ott talált, — de a sír üres volt. Gyermekeid türelmetlenséggel faggattad azt, akit kérésnek véltél, míg meghallottad az ő ajkán a Mester régi, meghitt megszólítását: „Mária!”

Mond el nekünk, mily gyönyör tűzében olvadt fel a te lelked, mikor leborulva zokogtad: „... jó Mester?”

Dic nobis, Maria . . .

Tr.

A polgári háziasszony

(V. J.) A polgári háziasszony hivatalos szó lett. Belekerült abba a hivatalos írásba, amit közoktatásügyi miniszter a polgári leányiskola tantervének nevez és amelyet most adott ki rendeletileg az illető iskolának kötelező használat céljából.

Ez a régen várt reformra szoruló tanterv különösen kiemeli a polgári háziasszony sokat jelentő szerepét és igen szépen kifejti, hogy a polgári leányiskoláknak az a célja, miszerint az életnek dolgos, művelt, erkölcsös és vallásos lányokat kell nevelni, mert ezekből lesznek a más, jobb nemzedékek munkát szerető, társadalmat nevelő anyák. Hogy az iskola e célt szolgálhassa, ne az osztályozás kedvére történő feleletekre helyezze a súlyt, hanem igyekezzék tartalmat, munkakedvet oltani a romlatlan gyermeki lelkekbe, hívja fel a figyelmet a szépre, képezze, hogy megértse a szépet, becsülje az egyszerűt, igényeik ne legyenek szertelenek, mert a boldogtalanságnak, az életkeserűségnek gyakran az az alapja, hogy a nő nem háziasszony, hanem divathölgy, nem munkás nő, de virágházi nővény, piperéskedő.

A polgári háziasszony, mint valami ideál, úgy vonul át a tanterven. Érti mindenki, hogy a családi szentélyben első szerepe van a nőnek, akinek finom lelke megteremtheti a családi békét, az egyetértést, gondoskodása szaporíthatja a garasokat, gyöngéd, vallásos és ha kell türelmes, biztató és vigasztaló, tud megbocsájtani és szeretni, le tud mondani és nélkülözni. Ha az iskola nem is ad egészen cizellált munkát, de irányíthatja már a gyermekeket az ideális családi élet felé, nem ad példát arra, hogy a gyermek pazarlásokhoz szokjék, a piperkőcséget magasztalja, a durcasságot megtűrje, a lustaságot elnézze, a nemtörődömség felett eltekintsen. Az iskola a gyermekbe igyekezik beléoltani a vallás, a hazaszeretetet, a munkakedvet, megismerteti vele a munka értékét, megbecsüli a munkást. A jövőben ért annál sikeresebben megteheti, mert a tanterv is hangoztatja, hogy maga az iskola is munkát produkáljon.

A porosz iskolákba például bevezették a textil ipart. Ezrekre megy azon leányok száma, akik himzéssel egyenkint 2—300 márka keresethez jutnak. Erre a mintára a magyarországi polg. leányisko-

lákban is, meglehetne honosítani a kézimunka köréből oly sok kínálkozó iparágat. csak mesterségszerű virágért, koszoruért, ka lapdíszekért milliókat adunk a külföldre. Amellett a háziipar száz és száz ágával megismerkedhetnek már a gyermek. Minden vidéknek a szükséglete szerint lehetne egy-egy iparágat meghonosítani az iskolában.

Mindez ideig ezzel keveset törődtek Magyarországon. Ime most a tanterv hangoztatja, hogy a családi élet idealizálása érdekében meg kell teremteni a jó, a polgári háziasszonyok mintaképét. Nem mondja, de érzékelteti a tanterv, hogy az élet tovarohanása és fejlődése közben a nő segítségére szükség van. Maga a nő is gondtalanabb napokat él, ha férje urának anyagi gondjain az ő tisztas keresetével enyhít. Az ilyen nő, aki munkájának értékét, a munka veritékét megismeri, jobban megbecsüli a megszerzett pénzt, nem válik belőle igényes, könnyelműen költséző nő, akinek nem egy példáját olyan szomorúan ismertük meg egy-egy hivatalnok sikkasztási esetében, vagy öngyilkossági hírében.

A polgári háziasszonyok mentől ideálisabb, nagyobb alakjait várjuk, óhajtuk ebben a panaszos, erkölcsileg is lejjebb haladó korunkban, akik egy tisztultabb, finomabb, tartalmasabb társadalmi élet kialakulására vannak hivatva. Nem kételkedünk abban, hogy tanáraink, tanító-nőink pedagógiai tudásukkal, ambíciójukkal átérzik a nagyjelentőségű tanterv intencióit és az ő nagy értékű munkájukkal igyekeznek megteremteni a boldog családok szentélyét, mely minden boldogságunk kútforrásához vezet.

H I R E K.

Főpásztorunk és a tanítóegyesület. Püspök urunk a IV. számú körlevelében ezeket írja:

„Egyik espereskerületi tanítóegyesület elnökének megkeresése kapcsán szükséges találok, hogy az egyházmegye tisztelő papságának figyelmét a róm. kath. tanítóegyesületek támogatására ezennel hatékonyan és nyomatékkal felhívjam.

A népiskolai Rendszabályok 23. §-a értelmében ugyanis az espereskerületekben működő egyházi és világi tanítóiak a tanítóegyesületek munkásságában tevékenyen közreműködni kötelesek lévén, elvárom, hogy egyházmegyéim minden egyes papja kivétel nélkül, akár lelkészi, akár tanári pályán működik, a kerületében levő róm. kath. tanítóegyesületnél mint rendes tag jelentkezzen és annak tanácskozásaiban, gyűléseiben legjobb tudásával és ügyszeretetével résztvegyen s tárgyszerű értekezéseivel, hozzászólásaival azon legyen, hogy a kath. népiskolai tanügyi érdekei minden téren előmozdíttassanak.

Elismeréssel említem fel e helyen, hogy az erdélyi róm. kath. státus tanárainak mult évben Brassóban tartott kongresszusa egyhangulag kimondotta hogy a tanáregyesület az erdélyi r. kath. tanítóegyesületek szövetségébe belép, to-

vábbá felhívta a kongresszus tagjainak figyelmét, hogy minden egyes tanár az állomáshelyéhez legközelebb eső róm. kath. tanítóegyesület tagjai közé lépjen be.

Remélem, hogy a tanáregyesületnek ezen dicséretreméltó határozata a lelkeskedő papságra nézve buzdító példát fog szolgálni.

A papságnak, a tanári és tanítói testületeknek együttes működése, kölcsönös érintkezése, nemcsak a tanügynek fog javára válni, de a társadalmi éltre, a hívőkre is jó hatással fog lenni.

Végül e tárggyal kapcsolatosan felhívom a tanítóegyesületek elnökségeit, hogy a tanítói gyűlések jegyzőkönyveit a Rendszabályok 25. §-a értelmében az egyházi főhatósághoz rendszeresen kiüldjék be.”

Ótáregyleti kiállítás. A gyulafehérvári központi ótáregyesület a szegény templomok számára készített, beszerzett és adományozott egyházi ruhákból és szerekből tárlatot rendez, melyre az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. A tárlatot a Kegyelmes főpásztor április 11-én délelőtt fél 12 órakor áldja meg és nyitja meg az irgalmas nővérek intézetében. A tárlat nyitva van vasárnap, hétfőn egész nap és kedden délután 1 óráig. Belépti díj nincs. Kegyes adományokat az egylet céljára köszönettel fogadjunk. Honoráljuk látogatásunkkal az egyletet nemes törekvésében!

Kérem az „Orsz. Kath. Tanítói Segélyalap” t. tagjaihoz. Gyakran történik, hogy a t. tagok a tagsági díjakat vagy a mélt. egri főkáptalanhoz, vagy alulírott-hoz irányítják. Az alapszabályok 20. és 21. §-ainak intézkedései szerint a tagsági díjak (1903. óta 2, azaz két korona évenként) a ft. helyi lelkész uraknál fizetendők, akik az összeget a ft. kerületi alesperes urak után, a tagok pontos névjegyzékével együtt, legkésőbb május hó végéig az egyházmegyei hivatalokhoz küldik, ahol az egyházmegyei törzskönyvek vezetettek. A ft. egyházmegyei hivatalok juttatják aztán a tagdíjakat az alap vagyont kezelő egri főkáptalanhoz.

Miután az alapszabályok e rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása nem kevés zavart és kellemetlenséget okoz, tisztelettel kérem a t. tagokat, hogy az alapszabályok által meghatározott intézkedésekhez szigorúan alkalmazkodni méltóztassanak. Esztergom, 1914. március 28. Dr. Walter Gyula vál. püspök, kanonok, a „Segélyalap” elnöke.

Pálinkafolyam. A természet gondosága a csörgedező Zsil folyót vezette át a hunyadi havasok között, hogy megszakítsa a hegység láncait és bájos völgyét művelésre kínálja. Az emberek azonban egy másik folyónak, sőt folyamnak is ástak medret, amelyben a tüzes és gyilkos szesz hömpölyög és amely bünt, pusztulást, kárhózatot visz, amerre kanyarog. A zsilvölgyi községeknek, Petrozsénynek, Petrillának és Livazénynek egy évi alkoholfogyasztásáról kaptunk ma kimutatást, amely kell hogy gondolkodóba ejtsen. A három község a mult évben elfogyasztott egymillió és 8097 liter sört, 195.626 liter pálinkát, 183895 liter bort és kilenc-

vezezer liter egyéb alkohol tartalmu italt. Ezt a másfélmillió liter körülbelül huszezer ember itta meg egy év alatt, e huszezerbe azonban már a csecsemőket és a nőket is beleszámítjuk. Egy emberre tehát 65 liter jut. Am a fogyasztott mennyiség ennél is jóval nagyobb, mert maga a lakosság is foglalkozik pálinkafőzéssel. Ezeknek a szomorú számoknak — írják nekünk Déváról — meg is van a hatása, mert ehhez hasonló erkölestelen vidéke alig van még az országnak. A merényletek és gyilkosságok ugyszólván napirenden vannak és eleve számoljon le az életével, akit balszerencsére ittas bányászoknak visz az útjába. Tudjuk, hogy a hajós emberek tobzódva szokták kiélvezni a szárazföld nyújtotta örömeiket, ha egyszer partra jutnak. Így tör ki az élet energiája azokból is, akik napjaink nagy része földalatti homályos barlangokban megfeszített munkában telik. A statisztikának nem ukeletü az az adata, mely amellet szöl, hogy a bányavidékeken igen nagy az alkohol fogyasztás, ez a zsilvölgyi kimutatás azonban meghaladja minden elfogadható magyarázatnak a körét. Ha nem itták volna, akkor is tisztában volnánk vele, hogy amely vidéken ily hatalmas tömegben hömpölyög át a pálinkafolyam, ott vége a társadalom rendjének, a közbiztosságnak és a közegészségnek. Valóban nagy feladat vár a hatóságra, hogy a zsilvölgyi bányászok pálinkáért epedő szomját a kultura eszközeivel enyhíteni igyekezzeék, hogy a völgy tarka virágainak illata áttörjön a pálinka nehéz szagán, mely Petroszénytől Livozényig megfekszi a völgykatlant.

Nagyhét. Van valami bűvös erő a levegőben, a templomok harangjaiban, az égen, a szélben, az erdőben, mezőn, megnyílt az az erőforrás Virágvasárnap s járja, simogatja át lelkünket: még álmaink szövögetésében is ott van s bevonja feketével a kereszteteket s könnyeket varázsol a szemekbe s allelujával hinti tele az egész világot. És más világot alkot a gyermeknek, mást az ifjunak, mást az öregnek, de mindegyike derült, virágos, illatos, allelujás.

Szerdán délután 3 óraker vette kezdetét a „zörgő vecsernye” — így nevezik ezeket a nagycsütörtök, nagypénteki vecsernyéket, mert a végén kis zörejt csinálnak, jelenti a Krisztus halálakor támadt földrengést, énekeltek a gyászszolozsmák, Jeremiás próféta siralmával.

Nagycsütörtökön 8 óraker kezdődött az ünnepi szent mise, főpásztorunk Glóriája után megszólaltak a harangok s a mai napig némák voltak.

Püspök urunk végezte az olajszentelést, a fábmóaszt s a többi szertartást is. Az időjárás — sajnos — esős és hűvös volt. Délben a papság a főpásztorhoz volt hivatalos szeretet lakomára.

Ma nagyszombaton a papnövédeknek adta fel a kisebb rendeeket a subdiaconátussággal.

A világ vasutai. A vasutakról nemrég statisztikai kimutatást jelent meg egy előkelő külföldi lapban. A kimutatás szerint a föld összes vasuthálózatának hossza több egy millió kilométernél, tehát a Földnek a holdtól való középtávolsága

csak harmadrésze a vasutovonalainknak. A leghosszabb vasutovonala van természetesen Amerikánk: 526.000 km. Európa összes vasuthálózata 324.000 km. Ázsia 102.000 és Ausztráliának 31.000 km. Az államok közül az Amerikai Egyesült Államok vasutovonala a leghosszabb: 338.000 km. 4000 km.-rel több, mint Európa összes államai együttvéve. Az Egyesült Államok után a sorban mindjárt Németország következik 61.150 km.-rel. Azt is érdekes tudni hogy a világ összes vasutájának csak harmadrésze van állami kezelésben Angliában és Észak-Amerikában a vasutak mind magánkezelésben vannak. Németországban pedig az összes vonalnak csupán 8 százalékát kezelik magántársaságok.

A bélyegnyalás veszedelme. Az orvosok és tudósok már régóta hirdetik, hogy a pósta- és az okmánybélyegeknak a nyelvvel való megnedvesítése, amennyire csunya, sőt undorító, annyira veszedelmes is. Köztudomásu, hogy már az ércés a papirpénzek is rendkívül alkalmasak a különböző betegségek csíráinak elterjesztésére, ez a veszedelem pedig a bélyegknél még fokozottabb mértékben fennáll. Legutóbb egy angol orvos foglalkozott ezzel a kérdéssel a „Dail Mirror” megbízásából. Az orvos az egyik póstahivatalnál több bélyegvet vásárolt, amelyek közül néhányat zárt üvegsöbe helyezett el, azután a csövet néhánynapra egy bakterium csírátatóba tette, a többi ivet pedig egy esős napon az ablakpárkányra teregette, majd négy óra múltán ezeket is betette a bakterium csírátatóba. Megfelelő idő letelése után a különféle módon kezelt bélyegveket mikroszkópus baktrium vizsgálatnak vetette alá. Az eredmény meglepő volt. Ugy a szárazon eltott, mint a nedves levegőre helyezett bélyegveken a bakteriumok miriádjai talála és pedig az uttöbbiakon ötször olyan mennyiséget, mint az előbbieken. Megállapította azt is, hogy ezeknek a bakteriumok nagyobb része ártatlan természetü ugyan, mind amellet rendkívül sok kórokozó bakterium, ugynevezett staphilococcus is van közöttük. Természetes, hogy bizonyos kedvezőtlen körülmények között, például, ha a bélyegeket tüdővész vagy más fertőző természetü betegségben szenvedő egyén kezeli, a bakteriumok veszedelmessége csak fokozódik. A kísérletező orvos azt ajánlja, hogy a bélyegeket megnedvesítését, különösen hivatalokban, irodákban, ahol tömeges a bélyeghasználat, bizonyos antiszeptikus (nem rohadó) folyadékkal végezzék, mert a maga részéről a bélyegnedvesítésnek azt a módját sem helyesli, amelynél nedvesített szivacsot vagy nemzdarabot használnak, mint hogy ilyen módon a bélyegeken fejlődő bakteriumok a szivacsra, illetőleg a nemezre, onnan pedig a kéz közvetítésével az ajakra és innen a szájba juthatnái.

Hányan vannak a hárompontosak. A szabadkőművesek nemzetközi hivatalos folyóiratukban leközlik az 1911. évi szabadkőműves világstatisztikát. Megjegyzendő, hogy az ázsiai adatokat nem közli ez a statisztika. Ugy látszik, hogy Ázsiában rosszul áll a páholyok ügye, külön-

ben ezekkel az adatokkal is eldicsekednének. Ime az adatok. A szabadkőműves hivatalos kimutatás szerint 1911-be Ázsia kivételével 23.104 szabadkőműves páholy működött összesen 2 millió 020.091 taggal. A számokban Amerikáé a világrekord: 1911-ben 16.840 páholy volt ott 1.585.942 taggal. Az északamerikai Egyesült Államokban 15 ezer 887 páholy működött 1 millió 512.014 taggal, a többi Közép- és Dél-Amerikára esik. Az óriási Braziliában például csak 560 páholy volt 52.912 taggal. Amerika után következnek Európa, Európában 1911-ben összesen 6374 páholy működött 383.219 taggal. Az egyes európai országok közül Angliában 2985 páholy dolgozik 164.000 taggal. A többi országok közül a szabadkőművesek számát illetőleg sorra következnek: Belgium 124 páhollyal és 2500 taggal, Portugália 124 páhollyal és 3468 taggal, Spanyolország 107 páhollyal és 5489 taggal, Németalföld (Hollandia) 102 páhollyal és 4600 taggal, Magyarország 77 páhollyal és 5000 egyénhány taggal, Olaszországban és a kicsiny Irországnak 470—470 páholy működik és Franciaország teljesen a szabadkőművesek kezében van. Hát egyelőre csak ennyit vallottak be a szabadkőművesek önmagukról. Mint ezekből az adatokból is láthatjuk, a hárompontosok serényen dolgoznak s ha a keresztény világ össze nem fog ellenük, komoly veszedelemmel fenyegetik ugy az ujvilág, mint az óvilág országait és népeit.

A csecsemő elválasztása gyakran igen sok nehézséggel jár és éppen ezért az anyának melegen ajánlható, hogy kis gyermekének az elválasztás kezdetén szópüévegen naponta egyszer, csak is vizzel felforralva, egy kis Nestlé-lisztet nyújtson. Lassanként aztán két, három sőt több ily étkezést is adhat, mire az elválasztás minden nehézség nélkül megtörténik, a gyermek szépen fejlődik és gyönyörűen gyarapszik. — Próbadohókat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 57P.

Hittérítők tragédiája. Sötét évszázadok minden borzalmassága fölelevenedik annak a hirnek az olvasásakor, amelyet az ausztráliai Sidneyből jelentenek. A Uj-Hebridák szigetcsoportján óriási erőfeszítést végeznek a keresztény hittérítők, hogy a benszüllött vadembereket Krisztus vallásának és egyben a civilizációnak megnyerjék. A munkának volt is fogantatja, amennyiben számos benszüllött nemcsak megfogadta az új tanítást, de arra is vállalkozott, hogy a szigetlakók között terjeszteni is fogja a kereszténységet. Most azután, mint egy kábelhívirat mondja, hat benszüllött misszionáriust Mallikolo szigetén megöltek és föltaltak a vadak.

Anyák iskolájában arra fektetik a legnagyobb súlyt, hogy mivel legyenek a gyermekek akkor táplálva, ha a természetes táplálás az emlön keresztül megszünik? Ez az iskola egyetlen tanítása, hogy minden anya tudomást szerezzen a Phosphatine Falières létezéséről és annak pótolhatatlanságáról. Ki Phosphatine Falières-el táplálja gyermekét, annak fátározása biztosítva van, mert nincs jobb és értékesebb tápszer; kellemes ízű, köny-

nyen emészthető, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

A borralaló definíciója. A Clobe című torontói lapban egy tréfás skót ember a borralaló fogalmát a következőképpen határozza meg:

— Borralalónak hívják azt a csekély pénzecsét, amit valakinek azért adunk, mert féllünk, hogy az illető zokon veszi, amiért nem fizetjük meg olyan munkájáért, amit — egyáltalán nem kívántunk tőle.

Miképp őrizhetjük meg ifjúságunkat? Clevelandből írják nekünk, hogy ott John Rockefeller, az ismert nevű milliárdos a napokban ünnepelte meg születésének hetvenötödik évfordulóját a Cleveland közelében levő forest hilli birtokán hozzátartozóinak és jóbarátainak részvételével. Az ünnepségek egyik kimagasló pontja volt a golf-játék, amelyben a 75 esztendő agg is részt vett, aki sorra megverte játszótársait. Amikor ezek utóbb szivből üdvözölték erőteljes aggságáért, kinevette őket, majd tanácsot adott nekik, hogy miképp őrizhetik meg örök ifjúságukat.

— Naponkinti munka, sok mozgás a szabadban, ésszerű megválasztása a táplálószereknek, — mondotta a kedélyes milliárdos, ezek a legfontosabb előfeltételei a hosszú életnek. — Ha ezekhez jó kedély és néhány megbízható barát járul, akkor a hatás elmaradhatatlan. Erélyűnket nem szabad elvesztegetnünk, még azzal sem, hogy ok nélkül mérgeledjünk. Az a közmondás, hogy azoknak van a legtöbb gondjuk, akiknek a legkevésbé gondjuknak kellene lenni, legtöbbször, sajnos a vagyonos emberekre illik. Én sohasem becsültem kevéssé a pénzt, de nem is keseregtem, ha veszteségek is értek.

Triestri általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet előlag: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- s podgyászbiztosító r.-t. számára. Gyulafehérv. főigynökség Deutsch Adolf, főigyn. Kotz Friedrich.

Városi ügyek.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi képviselőtestület folyó évi március hó 10-én tartott közgyűlésében 25—1914. kg. sz. határozatával a vízvezeték viz kutatásának céljaira 15,000 koronát megszavazott. Ezen határozat a városi tanács kiadóhí-

vatalában 15 napi közszemlére kitétetett, hol azt érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik és esetleges felelőzéseiket Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságához címezve alóírott hatósághoz adhatják be.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi képviselőtestület folyó évi március hó 10-én tartott közgyűlésében 27—1914. kg. sz. határozatával a városi uszoda építését elrendelte és pedig birtokozóknak kívüli való felelőzéssel. Ezen határozat a városi tanács kiadó hivatalában 15 napi közszemlére kitétetett, hol azt érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik és esetleges felelőzéseiket Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságához címezve alóírott hatóságnál adhatják be.

Gyulafehérvár 1914. április hó

Novák Ferenc
polgármester.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) i. évi március hó 17-én tartott 82-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1913. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1913. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszeg 1,297,036.630.20 kor. tettek ki és az év folyamán bevett díjak 56,381,050.47 kor. rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 22,566,540.30 kor.-ról 398,114,196.97-re emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék alapja korona 7,515,715.11 tesz ki. A tűzbiztosítási ágban beleértve a tükrörüveg biztosítást, a díjbevétel 19,357,541.835 kor. biztosítási összeg után 33,058,512.87 kor. volt, miből 11,771,428.47 viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétel korona 21,287,084.40 rugott és ez összegből kor. 15,425,174.22 mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 160,198,898.15 K. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel korona 1,774,925.69-re rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel kor. 982,230.66 tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 7,340,807.26 koronát, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,362,470.05 koronára rugott. Kárérték a társaság 1913-ban 50,202,042.11 koronát és alapítása óta 1,163,020,163.67 koronát fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 233,952,606. 56 korona esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 15,504,719.08 koronára rugnak, különösen kiemelendők az alapszabályszerinti nyereség tartalék, mely 7,971,115.52 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt kor. 4,948,531.55 koronára rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2,425,075.01 koronát tesz ki. Részvényeként 720 arany frank osztalék kerül kiizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idei átutalások folytán 434,367,388.47 koronáról 456,949,184.97 koronára emelkedtek, a kö-

vetkező elsorúan értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 105,861,710.28 korona. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök kor. 51,760,232.04. 3. Letétbe helyezett értékpapírok 237,342,355.22 korona. 5. Követelések államoknál és tartományoknál kor. 46,666,760. 21. 6. Tárca váltók 719,310.61. korona. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával kor. 9,139,432.26. Összesen korona 456,949,184.97. Ezen értékekből 85 millió korona magyar értékekre esik. A Minerva általános biztosító részvénytársaság Budapest, — mely az Assicurazioni Generali leányintézet, — egyéb ágazatain kívül foglalkozik a kezességi- és óvadék-, valamint az eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosítással, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban, valamint az áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára.

Szerkesztői üzenetek.

B. A Kolozsvár. J. S. Budapest. Az „Est” hire a kalocsai érsekség betöltéséről nem egyéb merő találgatásnál. Csováljuk, hogy az „Uj Lap” is átvette a hirt, mely aligha eredt gyulafehérvári tudósítótól. Itt minden csendes.

Étéd. Megtérésekről nem hozunk tudósításokat.

B. Különösek „azok” az ujságírók, bebujnak a kulcslyukon, lejegyzik a négy-szemközti beszélgetéseket, történeteket, versengéseket tálnak fel persze — haból. S a jó publikum mindezeket beveszi.

IRODALOM.

A Regnum Marianum bájos gyermeklapja a Kis Pajtás legújabb számával úgy köszönt be a gyermekszobákba, mint a játszi tavaszi napsugár: csupa fény, csupa derű és vidámság, de valójában a gyermeklelket hatalmasan fejleszítő élet és erő. Krónikás nagyapó remekelt Szt. Lászlóról szóló legendájával. Mélyen hazafias és vallásos szelleme az idősebb kispajtások lelkében kitörülhetetlen s megbecsülhetetlen nyomokat hagy. A kalandvágyó Világjáró Domokos Döme a tripoliszi háború kapcsán rengeteg tanulságos dolgot mond el. A picinyeknek Tüskés, a kis sündiszó története mesél a nagyravagyás és engedetlenség veszedelméről. A botanizálás örömeiről s veszélyeiről szól Parázs Dani és Vas Miki siralmas tudományos kirándulása. A világhírű Robinson Crusoe művészi átdolgozása Gombos Albin Hájás Mukijának — a Kis Pajtások kedvencének — kalandjai az emberevők között, G. Miklósy Ilona Arva Rózsikája pedig az angol gyermekregények érdekességével s finomságával mondja el egy sokat szenvedett kislány tanulságos és megható történetét. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Damjanich-utca 50. Előfizetési ára egy évre — 20 szám és regénymelléklet — 4 korona.

Katholikus Szemle. 1914. IV. füzet. Szerkeszti: Mihályfi Ákos dr. egyetemi tanár. A szokottnál is vastkosabb, tartalmasabb füzetben jelent meg a Katholikus Szemle mostani száma. Mihályfi Ákos dr. nagy gondnal válogatta össze az aktuálisakat, amelyek társadalmi, irodalmi, művészeti és erkölcsi szempontból érdekessé tehetik a katolikus közönség eme hónapról hónapra kedvesen várt vendégét. Vezető helyen közli Csernoch János dr.-nak a Szent-István-Társulat közgyűlésén elmondott megnyitó beszédét, amellyel érdemileg foglalkozni ugyan már nem kell, mert interpretációi közismertek, de mint igen nagy horderejű beszéd, egészen helyén való, hogy mindenkinek hozzáférhetővé váljék. Buday László Községeink szegényügye c. cikkében behatóan foglalkozik a bajok orvoslásának kérdésével s úgy találja, hogy sem a jótékonyági tevékenység központosítása, sem a társadalom, hanem a község a leg-hivatottabb köze. Lám Frigyes pompás tanulmány keretében foglalkozik Baude-laire-rel és sikeresen bizonyít, megnyugtató a dekadenciával szemben: Posten müssen erst gesunden. (Goethe.) Érdekes cikkeket ígérkezik. Az első közleményében: Ami tegnap új volt. Egy kis hírlap-irodalomtörténet, összeválogatva a legregibb, érdekesebb hírlapi cikkekből. Jól-ésben állapítja meg azonban, hogy alapjában véve még sem változott nagyot a világ, mert amint a müncheni Ordentliche Wochentliche Postzeitungen 1699. száma írja: „Die Damen erhitzen sich sehr wegen denen Hauben“ Váth pompásan vezeti a mult számban közlésre elkezdtet Lápvilágban c. elbeszélése fonalát. Sik nagyszerű remekelésben adja a Vexilla Regis hymnus fordítását. Zotlán kedves, lágy hangú Gitanjali fordítása is igen sikerült. Nagyon közvetlen P. Pál Ödön: Régi dal egy régi könyvről c. költeménye. A mindig sikerült Színházi Szemle. Külföldi folyóiratok szemléje és a szinte pótolhatatlan gd-t sirató Magyar Folyóiratok szemléje. Másfélv terjedelemben következnek a Könyvismertetések és bírálatok igen gazdag tartalommal, Lukcsics, Dósa, Lám, Csepela, Simoncsik, Madarász, Tóth, Wolkenberg, Wiedermann, Pasteiner, Balanyi, Tauber, Jellieska és Böle tollából, Végül foglal helyet a Szent-István-Társulat ez évi közgyűlésének jegyzőkönyve. A Katholikus Szemle előfizetési ára évi 10 korona, a Szent-István-Társulat rendes tagjai azonban tagilletményül kapják.

A nagyenyedi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság

Sz. 9845—913.

A beadványban erre a számról kell hivatkozni.

Árverési hirdményi kivonat.

Julia takarékos és hitelintézet r. t. végrehajthatóan Krisztia Stefán és társai végrehajtást szennvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtható kérelme következtében az 1881. LX. t.-c. 144. 146. 147. §-ai értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 792

korona tökekövetelés, ennek 1894. évi december hó 3. napjától járó 6 százalékos kamata, 6 korona 20 fillér ovásdíj, egyharmad százalék váltódíj, 56 korona 80 fillér eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 52 korona költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Krisztea Ilea I. Stefán 59 korona 70 fillér, özv. Krisztea Alias Kordea Juonné 28 korona 30 fill., m.kir. Kincstár 1012 korona, Lázár István 100 korona 70 fillér, Vaszinka Juon 34 korona tökekövetelés és járuléki behajtása végett.

A nagyenyedi kir. járásbíróóság területén levő Ponor községben fekvő s a ponori 75 tkvben Krisztea Stefán végr. szennvedő nevében állott, jelenleg Krisztea Alias Kordea Gavrilla Furka, Csorbea Viktorné, Lázár Stefánné, Kordea Stefan kk. Kordea Juana, özv. Krisztea Alias, Kordea Juon Furkáné, Krisztea Kordea Gavrilla Furku, Krisztea Kordea Iliá, Krisztea Péter és neje Dán Ilona, Csorbea Viktor, Krisztea Ilié nevében álló ingatlanok fele részére és pedig:

A † 3 r. 159 hrsz. szántóból 6 korona, A † 4 r. 168 hrsz. szántóból 7 kor. 50 fill., A † 5 r. 189 hrsz. szántóból 11 korona, A † 7 r. 594 hrsz. legelőből 4 kor. 50 fill., A † 8 r. 597 hrsz. legelőből 2 kor. 50 fill., A † 9 r. 617, 622 hrsz. legelő és kövesből 50 fill. A † 10 r. 697 hrsz. kaszálóból 2.50 kor. A † 11 r. 739, 742, 752 hrsz. szántó legelőből 7 kor. 50 fill. A † 12 r. 1429 hrsz. szántóból 2 kor. 50 fill. A † 14 5966 hrsz. kaszálóból 56 korona. A † 15 r. 6034, 6029, 7206, 7259, 7262, 7266, 7274—77 kaszálóból 608 kor. A † 17 r. 6894/2 hrsz. legelőből 3.50 kor. A † 18 r. 7116 hrsz. kaszálóból 7 kor. A † 19 r. 7138 hrsz. szántóból 4 kor. A † 20 r. 7164 hrsz. szántóból 17 korona, A † 21 r. 7237, 7238 hrsz. szántóból 29.50 K A † 23 r. 7280 hrsz. kaszálóból 6 korona, A † 24 r. 7655 hrsz. szántóból 3 kor. 50 fill., A † 25 r. 7736, 7738 hrsz. szántóból 9 kor. A † 26 r. 7748 hrsz. szántóból 7 kor. 50 fill., A † 27 r. 8661 hrsz. szántóból 8 korona, A † 28 r. 8667 hrsz. szántóból 3 kor. 50 fill., A † 29 r. 8674 hrsz. szántóból 7 korona, A † 30 r. 8801 hrsz. szántóból 17 korona, A † 31 r. 8908 hrsz. szántóból 3 korona, A † 32 r. 8981 hrsz. szántóból 3 kor. 50 fill., A † 33 r. 8985 hrsz. szántóból 2 kor. 50 fill., A † 34 r. 8995 hrsz. szántóból 5 kor. 50 fill., A † 35 r. 8999 hrsz. szántóból 11.50 kor.

405. tkvben Krisztea Stefán végr. szennvedő nevében állott A † 1 a negyed jutalék, mely jelenleg B 4. a 8—13. 15. 17. 22 alatt a 75 tkv. szerint megnevezettek és Dalistye József jutalékainak fele részét képezi. A † 1 r. 4654. 4656 hrsz. kaszáló és erdőből 19 kor. 50 fill. 406. tkvben Krisztea Stefán végr. szennvedő nevében A † 3 r. a állott negyed jutaléka, mely jelenleg B 2 a Krisztea Alias Kordea Gavrilla Furka, B 3 a Krisztea Alias, Kordea Ilié Furka, B 7—18 a Csorbea Viktorné, Kordea Szabina, Lázár Stefánné, Kordea Lina, Kordea Kosztandin kk, Kordea Mária, Kordea Stefán kk, Kordea Juana B. 19. 20 a. Krisztea Kordea Gavrilla Furku és Krisztea Kordea Ilié B. 24 a Turk Gavrilla, B. 25 a. Kordea Kosztandin jutalékainak fele részét képezi. A † 1 r. 4755. 4756 hrsz. kaszáló 33 korona.

581 tkvben Krisztea Stefán végrehajtást szennvedő nevében állott A 19. a jutalék mely jelenleg B 22. 23 a. Krisztea Alias, Kordea Gavrilla Furku, Krisztea Alias Kordea Ilea Furku, B. 25. a Krisztea Alias Kordea Todorika f. Bodeán Juonné B 30—34 a. Lázár Stefánné, Kordea Juana, Kordea Kosztandin, Kordea Juon, Kordea Juon kk. Kordea Stefan B. 41—47. a Kordea Lina f. Lázár Stefánné, Kordea Juon, Kordea Kosztandin, Kordea Stefán kk. Krisztea Kordea Gavrilla Furku, Krisztea Kordea Ilié, B. 49—50 a. a Lázár István Petru és neje Herdea Szamíra B. 57. 58 a. Petrucz Todora Gazsa és Krisztea Kordea Iliá nevében álló 150/2400 résznek felét képezi.

A † 1 r. 9689. 9699, 9717 hrsz. erdőből 5 korona. 373 tkvben Luka Axentye végr. szennvedő nevében állott és jelenleg B. 3—6 a. Luka Viktoria, Zsuzsána, Gyöző, Aurél kk. nevében álló fél jutalékok és pedig A † 2 r. 4016 hrsz. szántóból 3.50 korona. A † 3 r. 4021/- hrsz. szántóból 50 fillér. A † 4 r. 4024/2 hrsz. kaszálóból 2.60 kor. A † 5 r. 4073/2 hrsz. kaszálóból 1 korona, A † 6 r. 4075. 4076 hrsz. kaszálóból 18 kor. A † 7 r. 4108 hrsz. szántóból 2 korona, A † 8 r. 4144 hrsz. szántóból 1 kor. 50 fill., A † 9 r. 4570 hrsz. kaszálóból 10.50 kor. A † 10 r. 4601, 4603, 4605 hrsz. kaszálóból 222 korona. A † 11 r. 4627, 4629, 4634 hrsz. szántóból 15 korona. A † 12. r. 4637 hrsz. kaszálóból 3 korona, A † 13. r. 4949 hrsz. szántóból 4 korona, A † 14 r. 9094/2 hrsz. szántóból 3 korona, A † 15. r. 9098 hrsz. szántóból 7 korona azonban a C 1. 2. a Triiá Jákob és neje Boján Iliá javára bekebelezett kikötmény fentartása mellett.

382 tkvben Luka Axentye jogutódai B. 6—9. Luka Viktoria, Zsuzsána, Gyöző, Aurél nevében álló 4/18 jutalék.

A † 1 r. 4082—4088 hrsz. kaszálóból 16 korona azonban a C. 1. 2. a Triiá Jákob és neje Boján Iliá javára bekebelezett kikötmény fentartása mellett.

130. tkvben Hergya Szevasztján végr. szennvedő nevében állott és jelenleg B. 8. 9. a Hergye Vazul és Hergye Szánfira f. Lázár Istvánné nevében álló háromnegyed jutalékok és pedig

A † 1 r. 635 hrsz. legelőből 3 kor. 75 fill., A † 2 r. 641 hrsz. szántóból 4 kor. 50 fill., A † 3 r. 720 hrsz. kaszálóból 5 kor. 60 fill., A † 4 r. 722 hrsz. kaszálóból 27 korona, A † 5 r. 846 hrsz. kaszálóból 5 korona, A † 6 r. 957/1 hrsz. kaszálóból 9 kor. 25 fill., A † 7 r. 926/1 hrsz. kaszálóból 75 fillér., A † 8 r. 980 hrsz. szántóból 7 korona, A † 9 r. 1421 hrsz. szántóból 4 kor. 50 fill., A † 13 r. 1699 hrsz. szántóból 9 korona, A † 16 r. 2260 hrsz. szántóból 75 fillér., A † 17 r. 2328 hrsz. legelőből 75 fillér., A † 18 r. 2374 hrsz. kaszálóból 4.50 kor., A † 19 r. 4097/7 hrsz. kaszálóból 12 kor., A † 20 r. 4051 hrsz. szántóból 2 kor. 25 fill., A † 21 r. 4200 hrsz. szántóból 12 korona, A † 22 r. 4585 hrsz. szántóból 3 korona, A † 23 r. 8898 hrsz. szántóból 3 korona, A † 24 r. 9075 hrsz. szántóból 3 korona azonban C. 2 a Barb Jákob Sohogyá javára bejegyzett kikötmény fentartásával.

75. tkvből 913. tkvbe átjegyzett és a 75. tkv. szerint nevezett és Krisztea Alias Kordea Todorika nevében álló ingatlanok felére és pedig:

A + 4 r. 9480 hrsz. kaszálóból 6 korona.
 A + 5 r. 9485. 9486 hrsz. legelő szántóból 5 kor.
 A + 6 r. 9490 hrsz. szántóból 7 kor.
 A + 7 r. 9562 hrsz. szántóból 4 korona.
 A + 8 r. 9568 hrsz. kaszálóból 9 korona.
 A + 9 r. 9667 hrsz. kaszálóból 6 kor. 50 fill.
 A + 10 r. 9671 hrsz. kaszálóból 1.50 kor. kikiáltási árban elrendelek.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1914. évi május hó 26-án délelőtt 11 órája Nagyponor községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Az árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-c. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy annak az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles azonban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántó-pénzt az általa ígért ár ugyanannyi szá-

zalékaig kiegészíteni, mert ellen esetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 25. §-a értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyed, 1914. évi február 11-én.

Dr. Nagy Kázmér sk. kir. íb. jegyző.

A kiadmány hitelül.

Kálai telekkönyvvezető.

Most jelent meg!
A JÉGVILÁG - A SARKKUTATÁSOK TÖRTÉNETE
 írta dr. CHOJNORY JENŐ egyet. tanár.

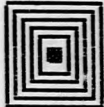
Temérdek képpel illusztrált kötetünk a tudomány vértanúinak, a Polusok meghódításáért évszázadokon át folytatott, emberfeletti harcát ismerteti. A szerző maga is híres világtutató és tudós. E nagy értékű írásban elénk tárja azoknak a nagy hősöknek — Hudson, Franklin, Scott — megrázó drámait, amelyek az örök fagy misztikus körében lejátzódtak. Ez az első magyar munka, amely az északi és déli Sark meghódításának történetét adja.

A gazdagon illusztrált kötet ára 6 korona s megrendelhető lapunk kiadóhivala útján.
 54-1-10

Fehér vászon- és lenrongyok bármily mennyiségben vevetnek:
 Schäser Ferenc könyvnyomdájában.

Megbízható kath. cég!

Ruzsinszky Béla
 oltárépítő
PÉCS, Tábor-utca 4. sz.

Géperőre berendezett müintézetében olcsón készít bemutatót rajzok szerint oltárt, szószéket, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

SUHR KÁROLY MŰKERTÉSZ
 Gyulafehérvár.

A tavaszi rózsaidény beáltával kiárusítok 3000 drb. legkülönbözőbb fajtájú és színű ojtott nemes **RÓZSATÖKEKET** valamint mindenféle virág és veteménypalántákat kertek és csoportok részére a legolcsóbb árakban.

46-4-6

SZABÓ AURÉL egyháziruha készítő
 BUDAPEST - KELENFÖLD.

Őskeresztény
 (antik. penula)

alakú miseruhák árai az öt részzel

Félselyem damasztból paszomántból készített keresztrel és selyem himzett J. H. S.-el arany paszománttal 40.— K
 selyem .. 45.— K

Külön szövött elő és hátkeresztrel könnyű tisztaselyem damasztból arany paszománttal 50.— K
 selyem .. 56.— K

Négyszeresen aranyozott paszománttal 62.— K
Selyem himzéssel 80 koronától feljebb.

MEGTEKINTÉSÜL

ŐSKERESZTÉNY VAGY BORROMÁUS CASULÁT ÉS PLUVIÁLÉT IS KÜLDÖK de ezen esetben kérem a ruha színét és az árat, amibe kerülhet közölni.

Szállítok azonkívül bármily elképzelhető egyházi ruha és féléhenneműt, úgy-szintén egyházi szereket.

A LEGOLCSÓBB CÉG.

Weiner Mátyás

divatruháza, Budapest, Andrassy-ut 5. tiszteletteljesen tudatja a vidéken lakó tisztelt vevőit, hogy a **tavaszi és nyári nagy mintagyűjteménye** elkészült és szétküldése megkezdődött. **Mintagyűjteményem középarakban is** valamennyi **gyapju- és mosó-ujdonságot** tartalmazza, a melyek főképen a jelenlegi divatnak felelnek meg.

JK Méltóztassék mintákat — melyeket **ingyen és bérmentve** küldünk — egy levelező-lapon kérni. **24**

Egyszínű kelmék, dupla
 széles — — — — — K 196-tól 11'—ig

Mintázott és cottlein szövésű kelmék — — — — — 3'— 10'—
 Gyapju crepe és broche kelmék — — — — — 2'80 6'—
 Pepita és kockás (Scot) szövetek — — — — — 2'50 6'50
Pongyola és blouse kelmék — — — — — 1'50 4'50
 Eponge **vásznak, creponok** és mindennemű mosóujdonságok — — — — — 58 5'50
Ing zefir és ruhavásznak — — — — — 70 2'50
 Szintartó **kartonok** és mosódelalnek — — — — — 36 1'—
 Crepe és grenadin **blonsok** a legkisebb faconban — — — — — 3'30 5'50
 Eredeti **oláh kézimunka** — — — — — 12 80
 Selyem **clott alsószo-**
nyak — — — — — 2'50 3'80
 47-3-4

FRANCIA **OLASZ** **NÉMET** **ANGOL**

VILÁGNELVEKET
 MEGTANULHATJA
 tanító nélkül
SCHIDLOF D. 1000
 MÓDSZERÉVEL

AZ EGYES NYELVTANOK 10 FÜZETBEN TELJESEK 60F
 DÍSZES VÁSZNOMAPPAN 2K
 EGYBEGYÜJTVE 2K

KAPHATÓ:
SCHÄSER FERENCZ
 papírkerek, Gyulafehérvár.

HINGER JÓZSEF

asztalos mester Gyulafehérvár.

Széchenyi-utca 10. szám (sajál ház),
a Jickeli-féle vasraktárral szemben.

Tervrajzok
díjtalanul
készíttetnek

Készít: épület munkát, festett, masszív, founrészes butormunkát, portálat és boltberendezést, ugyszintén javításokat is elfogad. Szállít és lerak tölgy és bükkparkettát. Arjegyzék szerint irodái, vendéglői és ebédlőszékeket, tükröket méret szerint. — Raktáron tart minden fajta fakoporsókat is.

Szolid árak!

Szolid árak!

Lelkismeretes pontos kiszolgálás.

8* 15—52

A plebániáknak és lelkészi hivataloknak szükséges összes

EGYH. NYOMTATVÁNYOK

kaphatók a Püsp. Lyc. Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Naponta friss élesztő!

LABUD JÓZSEF

(ezelőtt özv. Lakner Antalné)

GYULAFEHÉRVÁR, NOVÁK FERENCZ-TÉR
(a városháza szomszédságában.)

Sütőde és lisztraktár

Ajánlom elsörendű friss süteményeimet, u. m. tejes és vajas kiflit, sós kiflit, sós fonotat, kalácsot, továbbá fehér, barna és félbarna kenyereimet. Dusan felszerelt lisztraktáromban házi kenyérnek való legjobb minőségű lisztjeimet, melyek kizárólag csakis a hírneves NEUMANN TESTVÉREK cég aradi gőzmalma örleményei.

Naponta 2-szer kenyérsütés.

Jugyen
ADUNK HASZNÁLTRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRÉSEMENTES ÚJ PÁNCÉL
TAKAREKPERSELYT BARKINEK.
Jugyen
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR Rt.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

Réz és vasbutorok, háló, ebédlő, kórházi és kerti berendezések, sodronyágybetétek, kocsiülések, lószőr és aírík madracok, divánok, rézkarnisok, ablak-róletták, redőnyök, mosdóasztal és mosdó készletek, szoba klozet, fa- és széntartók, kályhaellenzők, tüzelő-készletek, ruha-fogasok, patkány és egérfogókat legjutányosabban szállít:

GARAI KÁROLY
RÉZ- ÉS VASBUTOR KÉSZÍTŐ
ARAD
JÓZSEF-FÖHERCEG-Ú. 11.

Legnagyobb esetleges nyeresémeny **EGY MILLIÓ** márka.

Szerencse-értesítés.

Legnagyobb esetleges nyeresémeny **EGY MILLIÓ** márka.

Meghívás

a hamburgi állam által garantált sorsjáték

nyeresémeny esélyességhez
való részvételre, melynél

13 millió 731,000 márka

feltétlenül mind nyereség ki lesz sorsolva.

Ezen sorsjáték, a magas kormány határozata folytán, tökémeles által nagyban javult, minél átlag az összes nyeresémenyek körülbelül 40%-os emelést mutatnak, úgy hogy a világnak egyetlen-egy sorsjáték ily előnyös nyereséges esélyességét nem nyújt.

Az eddigi legnagyobb nyeresémeny szerencse esetében

600.000 márka

most már

EGY MILLIÓ MÁRKÁRA

emelkedett. Az esetleges legmagasabb nyeresémenyek, valamint a jutalomdíjak és főnyeresémenyek:

1,000,000 márka

900,000 márka	305,000 márka
890,000 " "	303,000 " "
880,000 " "	302,000 " "
870,000 " "	301,000 " "
860,000 " "	300,000 " "
850,000 " "	200,000 " "
840,000 " "	100,000 " "
830,000 " "	90,000 " "
820,000 " "	80,000 " "
810,000 " "	70,000 " "

azonkívül sok nyeresémeny a **60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000** márkával kerülnek sorsolás alá.

A sorsjáték összesen 100,000 sorsjegyből áll, amelyek közül 56,020 szám — tehát több a felénél — 7 húzás folyamán fokozatosan okvetlen ki lesznek sorsolva.

Az 1-ső sorsolásra szöálló sorsjegy ára:

Egy egész sorsjegy 10 M. (12 K.)	Egy fél sorsjegy 5 M. 6 (K.)	Egy negyed sorsjegy 2.50 M. (3 K.)
----------------------------------	------------------------------	------------------------------------

A hivatalos államcímerrrel ellátott sorsolási tervezet, mely a következő sorsbuzás betétiyei valamint a teljes nyeresémenyjegyzék tartalmazza, kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

Sorsolás után minden résztvevő megkapja a nyeresémenyjegyzéket.

A nyeresémenyek az állami szavatolása mellett közvetlen a sorsbuzás után kiützettenek.

Megbizásokat kérem azonnal, legkésőbb

Május 1-éig

Samuel Heckscher senr., Bankgeschäft in Hamburg (No 1000)

Itt levágandó.

Rendelő-lével **Heckscher Samuel senr. bankháznak Hamburg 1000 sz.**

Küldjön (egész sorsjegyet a 10 M. 12 K. címre) fél " 5 M. 6 K. negyed " 2 50 M. 3 K.

Cím

(csatolva küldöm) meg nem Értékét (együttal postautalványal küldöm) felelő (utánvételre) törleendő.

51—2—10.

Katholikus családok lapja!

„ÉLET”

Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkeszti jeles katolikus írók gárdája élén Izsóf Alajos. Előfizetési ára egész évre 20, félévre 10, negyedévre 5 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmú, aktuális képekben gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.